

Н.В. Баранова

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КИЇВСЬКОГО МИТРОПОЛИТА ПЛАТОНА ГОРОДЕЦЬКОГО В ЦАРИНІ ДОПОМОГИ ДОБРОЧИННИМ ТОВАРИСТВАМ ТА УСТАНОВАМ

У даній статті вперше зроблено комплексний аналіз благодійницької діяльності Київського митрополита Платона Городецького у царині допомоги добродійним товариствам та установам, чиєю метою було покращення становища нужденних мешканців як підпорядкованої йому Київської єпархії, так і тих, що проживали за її межами. Ця діяльність митрополита, спрямована головним чином на надання щедрої матеріальної допомоги з власних коштів, і моральна підтримка мали позитивні наслідки, закріпили за Високопреосвященим Платоном звання одного з найщедріших благодійників свого часу і стали позитивним прикладом для духовних лідерів сьогодення.

У наш час втрати справжніх духовних орієнтирів не зайвим було б звернутися до вивчення життєвих шляхів непересічних особистостей минулого, однією з яких, беззаперечно, був Київський митрополит Платон Городецький, який під час свого урядування на Київській митрополичій кафедрі блискуче зарекомендував себе у багатьох сферах діяльності, однією з головних серед яких «за своєю важливістю для пастви», за його власним переконанням, безумовно слід вважати благодійницьку. І хоча слід зазначити, що й попередники Високопреосвященного Платона на Київській митрополичій кафедрі, і його наступники зробили багато корисного у царині благодійництва, саме його різнобічна діяльність на цьому терені, яка охоплювала практично усі сфери життя не тільки підпорядкованої йому Київської єпархії та її мешканців різних верств населення, але й поширювалася далеко за її межі, мала великі позитивні наслідки і стала прикладом для наслідування представниками як світського, так і духовного звання, що у свою чергу сприяло посиленню авторитету православної церкви.

Однак зазначимо, що благодійна діяльність митрополита Платона, особливо той її важливий аспект, що стосувався висвітлення його різнобічної допомоги різноманітним товариствам та установам переважно добродійного спрямування, не знайшов гідного відображення як у працях дослідників його часу, так і у доробках сучасних авторів.

Слід зазначити, що на відміну від благодійної діяльності Високопреосвященного Платона на попередніх кафедрах у раніше підпорядкованих йому єпархіях, яка була докладно проаналізована та представлена в історіографії працями таких дослідників, як М. Снесарьов [1], А. Князев [2], київський період життя та діяльності Високопреосвященного Платона (Городецького), вагоме місце у якому належало благодійництву, ще й до сьогодні недостатньо висвітлений. Єдиними дослідженнями у цьому напрямку можна вважати праці М. Флоринського [3], М. Карасьова [4], у яких знайшли фрагментарне відбиття лише деякі аспекти діяльності митрополита на Київській кафедрі, що доводить актуальність даної проблеми та доцільність її подальшої розробки.

Вагоме місце у різнобічній благодійницькій діяльності митрополита Платона займала співпраця з добродійними товариствами та установами, що діяли як у підпорядкованій йому Київській єпархії, так і за її межами. Зазначимо, що однією з таких організацій було Російське товариство Червоного Хреста, співпрацю з яким, розпочату ще за керування ним іншими єпархіями, Високопреосвящений Платон продовжив, ставши митрополитом Київським.

Підтвердженням цього служить той факт, що відразу ж по своєму прибутті до Києва, митрополит Платон 17 квітня 1882 року прийняв у себе членів дамського комітету Товариства Червоного Хреста й підпорядкованої йому безкоштовної лікарні, які були йому представлені головою комітету К.М. Карцевою і отримали його благословення. Враховуючи заслуги, надані на користь Товариства Червоного Хреста Високопреосвященним Платоном, загальні збори членів Київського місцевого управління Товариством Червоного Хреста, що відбулися 17 травня 1882 року, ухвалили просити головне управління про затвердження митрополита у званні почесного свого члена, що у свою чергу відкривало перед митрополитом нові можливості співпраці.

Будучи почесним членом Російського товариства Червоного Хреста, митрополит Платон суворо стежив за здійсненням кухлевого збору на його користь і вимагав від настоятелів монастирів і окружних благочинних звіту про кількість зібраних коштів. Проте, будучи ще і почесним членом Київського товариства Червоного Хреста, Високопреосвященний Платон як митрополит Київський у першу чергу піклувався про надання матеріальної допомоги саме цій і підпорядкованим їй організаціям. Так, у своєму листі до Голови Київського товариства Червоного Хреста В.В. Борисова від 8 листопада 1888 року, митрополит Платон, дякуючи останньому за надісланий звіт про діяльність цієї організації за 1886 – 1887 роки, сповіщав про надання 50 рублів на користь товариства [5, арк. 1].

У відповідь же на повідомлення першої опікунки Маріїнської общини Червоного Хреста Марії Олександрівни Дрентельн митрополита Платона про обрання його почесним членом общини, останній відповів подякою з додаванням на потреби общини 100 рублів [6, арк. 2]. Наступниця ж Дрентельн на посаді опікунки Маріїнської общини Червоного Хреста Софія Драгомирова у своєму сповіщенні від 12 січня 1891 року дякувала митрополиту Платону за надіслані їм для потреб общини 500 рублів [7, арк. 2].

Будучи одним з перших осіб, що стояли біля витоків утворення Маріїнського товариства заступництва сліпих і першим його щедрим жертводавцем, Високопреосвященний Платон, і ставши митрополитом Київським, продовжував як цікавитися його діяльністю і отримувати щорічні звіти товариства, так і здійснювати всебічну допомогу. Так своїми щорічними резолюціями він зобов'язував Київську духовну консисторію через «Київські єпархіальні відомості» оголошувати духівництву Київської єпархії (окружним благочинним, благочинним міста Києва, настоятелям і настоятелькам монастирів), щоб вони зі свого боку всебічно сприяли особам, що проводили збір у церквах і монастирях на користь сліпих у тиждень сліпого (5-й тиждень за Великоднем).

Бажаючи тримати під особистим контролем здійснення збору пожертв на користь Маріїнської общини, митрополит Платон вимагав від Київської духовної консисторії повідомляти його про результати. Здійснюючи контроль над збором пожертв на користь Маріїнського товариства заступництва сліпих, митрополит Платон і сам був його щедрим жертводавцем. Так, дякуючи віце-голови Ради Маріїнського опікування Н. Гартману за надісланий їм екземпляр «Статистики сліпих у Росії по переліку 1886 року», митрополит Платон разом з тим надіслав на потреби опікування 25 рублів [8, арк. 1].

Піклуючись про появу у Києві притулку для сліпих різного віку, а також училища для сліпих дітей, митрополит Платон не менше сил витратив на побудову при цьому училищі церкви для здійснення божественних служб. Присутній особисто на освяченні храму при Київському училищі сліпих дітей, митрополит Платон у своїй промові, говорячи про те, «яке велике і добродійне значення будинку, де можуть знайти притулок і засоби до виховання і навчання сліпонароджені діти», не применшуючи і важливість новозбудованого храму, відзначав: «Благоговійно і сердечно беручи участь у богослужінні, діти можуть отримати у цьому храмі вірний засіб для свого релігійно-етичного розвитку і зміцнення у вірі і благочесті». Також відзначивши, що саме храм у такій добродійній

установі як притулок для сліпих за прикладом старохристиянської церкви є центром благодотворення, митрополит виказав надію, що «християнське відчуття любові до сліпців не ослабіє у серцях доброхотних дарувальників», і закликав жертвувати на храм [9].

Відзначимо, що митрополит Платон сприяв заснуванню у вищезгаданій будинковій церкві при Київському училищі сліпих дітей постійної посади псаломщика. Так, у відповідь на прохання Голови ради Київського відділення Маріїнського опікування А. Андріяшева від 17 вересня 1886 року за № 1057 про дозвіл започаткування в будинковій церкві при Київському училищі сліпих дітей постійної штатної посади псаломщика, який би окрім виконання церковних обов'язків був би знайомий і зі справою навчання сліпих дітей церковним співом, знання яких необхідне при здійсненні богослужінь, митрополит Платон, цілком погоджуючись з доцільністю заснування посади псаломщика, надавав керівництву училища право вибору кандидатури, але, разом з тим, пропонував оголосити по єпархії через «Єпархіальні відомості» про наявність псаломщицької вакансії для того, щоб мати нагоду підібрати на це місце гідну кандидатуру [10, арк. 4].

Про множинну добродійну діяльність митрополита Платона на користь Маріїнського товариства заступництва сліпих свідчить текст поздоровлення його з 60-річчям посадової діяльності від голови Київського відділення Маріїнського опікування і директора Першої Київської гімназії, дійсного статського радника А.Ф. Андріяшева, у якому наголошувалося: «Ви, Високопреосвященнейший Архіпастир, перший назад 10 років озвалися на заклик Государині про жертву на справу полегшення долі цих найнещасніших зі всіх нещасних і поклали в основу товариства свою щедрю жертву; Вашому прикладу послідували і інші, і мала справа багато у чому завдяки Вам і діяльності Вашої збільшилася до цілої установи, у якій тепер є: училище для сліпих дітей, притулок для дорослих сліпців, майстерні і інші» [4, с. 108].

Зазначимо, що ставлячись зі співчуттям як до воїнів, що втратили здоров'я під час військових дій, так і до членів їх сімей, митрополит Платон виступав у ролі їх щонайпершого опікуна і щедрого жертводавця і не залишав без своєї уваги добродійні товариства допомоги воїнам, особливо тим, що діяли у раніше керованих ним єпархіях. Так, у відповідь на повідомлення правління Допоміжного товариства відставних військових чинів міста Риги, що повідомляло його як старшого почесного члена, про 10-річчя існування товариства і просило Високого Благословення на початок другого десятиріччя діяльності [11, арк. 1], митрополит Платон надіслав 50 рублів на його потреби і прикликав «благословення Боже на нього і його членів» [12, арк. 1].

Піклуючись про діяльність товариств допомоги військовим чинам у раніше підпорядкованих йому єпархіях, митрополит Платон турбувався про надання як моральної, так і матеріальної підтримки й іншим подібним товариствам, діючим у межах Росії. Бажаючи бути у курсі діяльності даних організацій, він з вдячністю приймав їх звіти. Так, у відповідь на надіслані йому правлінням Товариства піклування про потребуєчі сімейства воїнів, що знаходилося у Санкт-Петербурзі, статут і звіт за 1889 рік [13, арк. 1], митрополит Платон у відповідь у своєму листі від 9 березня 1891 року висловив щире подяку правлінню товариства. Враховуючи ж прохання цього товариства про здійснення кухлевого збору на його користь на Печерському подвір'ї у Санкт-Петербурзі, що знаходилося у підпорядкуванні митрополита Платона [14, арк. 1], Високопреосвященний дозволив правлінню товариства поставити у церкві Київського подвір'я на Васильківському острові свій кухоль «для збору доброхотних пожертв на користь потребуєчих воїнів, що втратили здоров'я на службі своїй і їх сімейств» [15, арк. 1].

Надаючи підтримку добродійним Товариствам допомоги воїнам, що втратили здоров'я на службі у межах всієї Росії, Високопреосвященний Платон, будучи митрополитом Київським, перш за все піклувався про діяльність подібних товариств, діючих на території Київської єпархії, і надання їм посиленої допомоги. Так, у відповідь на ухвалу

засідання Комітету Київського товариства дітей полеглих і покалічених воїнів від 16 вересня 1889 року про обрання його почесним членом, надіслану при поданні того ж товариства від 20 вересня 1889 року з проханням не відмовити у прийнятті даного звання [16, арк. 1], митрополит Платон у відповідь, подякувавши за надану честь і прийнявши на себе звання почесного члена зазначеного товариства, спрямував на його потреби 100 рублів [17, арк. 1].

Київський Митрополит Платон Городецький вважав однією з головних сторін своєї добродійної діяльності надання допомоги бідним і голодуючим жителям як Росії, так і інших держав, дотримуючись традиції, започаткованої ще за часів керування попередніми єпархіями.

Зазначимо, що Високопреосвященний Платон як і раніше не залишав без своєї уваги добродійні товариства допомоги найбіднішим людям, що мешкали за межами підпорядкованої йому єпархії, цікавлячись їх діяльністю, підтверджуючи своє членство у них щедрими пожертвами. Він також підтримував традицію, що полягала в обов'язковому перегляді звітів про діяльність добродійних товариств, метою яких було надання допомоги бідним. Так, наприклад, у відповідь на повідомлення від 25 лютого 1885 року Комітету Ризького добродійного товариства опікування російськими бідними про надіслання йому звіту за 1884 рік, митрополит Платон відповів подякою і пожертвою в 50 рублів [18, арк. 2]. Своїм відношенням від 16 квітня 1889 року голова того ж товариства висловила митрополиту Платону свою подяку за пожертву у розмірі 100 рублів на користь потребуючого російського населення [19, арк. 19].

Подяка митрополита з додаванням 50 рублів була висловлена і у відповідному його листі від 30 квітня 1882 року помічнику головного опікуна Імператорського людинолюбного товариства Гедеонову за надісланий їм звіт про діяльність товариства за 1878 і 1879 роки [20, арк. 1].

Про інтерес митрополита Платона до діяльності добродійних товариств допомоги бідним і його щедри пожертви свідчить його відповідний лист від 29 квітня 1887 року, адресований голові Центрального комітету Товариства для допомоги бідним міста Одеси Марії Рооп, з виявленням подяки за надіслані йому звіти про діяльність товариства за 1885 – 1886 роки [21, арк. 1].

Відзначимо, що, прагнучи надати посильну допомогу усім товариствам допомоги бідним, що зверталися до нього, митрополит Платон надавав особливу увагу подібним добродійним установам його рідної Тверської губернії. Так, будучи почесним членом діючого під заступництвом Її Імператорської Високості Принцеси Євгенії Максиміліанівни Ольденбурзької Тверського добродійного товариства «Доброхотної копійки», митрополит Платон у своєму відповідному листі до Тверського губернатора Сомова, дякуючи за надісланий йому звіт про діяльність товариства за 1883 рік, пожертвував 100 рублів, які просив спожити для відкриття у місті Твері їдальні для бідних [22, арк. 2].

Будучи митрополитом Київським, митрополит Платон перш за все піклувався про здійснення кращого улаштування і забезпечення добродійних товариств допомоги бідним, що знаходилися у Київській єпархії, зокрема основного з них – Київського товариства для допомоги бідним. Так, зразу ж по своєму прибутті у Київську єпархію митрополит Платон особисто зустрівся з головою товариства М.П. Дрентельн і пізніше отримав від неї повідомлення від 3 квітня 1882 року № 106 про склад закладів товариства, їх функції і потреби, з проханням посприяти збільшенню кількості жертводавців в особі духовництва міста Києва, «зважаючи на кількість бідних, що значно збільшується, а також зважаючи на скрутне становище товариства» [23, арк. 3].

Відгукнувшись на прохання товариства, митрополит Платон своєю резолюцією від 9 квітня 1882 року наказав Консисторії запропонувати православному духовництву міста Києва і навколишніх монастирів здійснювати посильні добровільні пожертви на користь вищезазначеного добродійного товариства та сам особисто пожертвував на його потреби 300 рублів [23, арк. 16].

Будучи одним з основних опікунів і одним з найбільших жертводавців на добродійні товариства допомоги бідним жителям Росії, митрополит Платон разом з тим всіляко підтримував установи, метою яких було сприяти викорінюванню бідності шляхом надання роботи потребувачим. Бажаючи ознайомитися з вже набутим досвідом протидії бідності у Росії з метою застосування його на території Київської єпархії, митрополит Платон здійснював листування з Головами комітетів з улаштування будинків працевитості і завжди з великою увагою прислухався до їх рекомендацій. Так, наприклад, у своєму відповідному листі до голови Комітету з улаштування у місті Воронежі будинків працевитості Карповича, митрополит Платон висловив останньому подяку за надіслану йому особисту працю «Рекомендації і практичні поради з боротьби з жебрацтвом» і висловив надію, що даний «корисний твір» буде гідно застосований у Київській єпархії [24, арк. 1].

Відзначимо, що, відрізняючись від своїх попередників на митрополичій кафедрі поважним і милосердним ставленням до жінок, митрополит Платон зі свого боку у першу чергу сприяв зменшенню кількості потребувачих і бідних жінок шляхом здійснення різнобічної допомоги діяльності добродійних організацій, що мали на меті сприяти придбанню професії і подальшому пошуку роботи найбіднішим дівчатам. Будучи з 1883 року почесним членом діючого під Найвищим заступництвом Його Імператорської Високості Ольги Федорівни Тверського товариства заохочення жіночої праці, що займалося «пригрівом і навчанням» 36 бідних дівчат, митрополит Платон неодноразово виступав його щедрим жертводавцем, про що свідчать подячні листи голови товариства Наталії Єрохиної: так, у 1883 році митрополит Платон надіслав на потреби товариства 100 рублів [25, арк. 1], у 1888 – 25 рублів [9, арк. 25], у 1889 – 25 рублів та свій портрет, розміщений пізніше у залі професійно-навчальних занять [9, арк. 33].

Відзначимо, що надаючи допомогу будинкам працевитості і добродійним товариствам, сприяючи викорінюванню бідності, діючим у Росії, Високопреосвященний Платон, будучи митрополитом Київським, піклувався головним чином про благоустрій і подальшу ефективну діяльність подібних корисних установ у підпорядкованій йому Київській єпархії. Значно посприявши появі у місті Києві Піклувального товариства зі влаштування будинків працевитості, митрополит Платон особисто брав участь у розробці його статуту, який був затверджений 10 травня 1888 року, і визначенні його цілей, що полягали у «наданні потребувачим роботи з необхідним для цього у потрібних випадках матеріалами і інструментами і збут їх витворів». Входячи разом з Преосвященним Ієронімом до складу почесних членів цього товариства, митрополит Платон виступав разом з тим і його жертводавцем. Так, його внесок на користь товариства у 1888 році склав 100 рублів, що за словами голови товариства «сприяло найшвидшому досягненню цілей товариства» [26, арк. 9].

Одну зі сторін добродійної діяльності митрополита Платона складала його посильна допомога добродійним установам, чиїми завданнями були турбота про дітей-сиріт, немічних і старих людей, що не мали ні засобів, ні можливостей поклопотатися про себе самостійно – про сирітські притулки, богадільні і будинки піклування.

Зазначимо, що Високопреосвященний Платон часто під час своїх численних поїздок по Росії відвідував богадільні і сирітські притулки, що знаходилися за межами Київської єпархії, і надавав їм посильну, не тільки матеріальну, але й моральну, допомогу, чим завжди залишав по собі добру пам'ять. Так, наприклад, під час відвідин Пскова (3 – 6 листопада 1884 року) митрополит Платон відвідав притулок і богадільню Св. Ольги, що знаходилася під опікою Дамського добродійного товариства Св. Марії під головуванням М.Ф. Прутченка. Після відрекомендування службовців притулку і богадільні дамського товариства і виконання з боку дітей співу духовних пісень, митрополит проєкзамежував дітей на знання молитов, а пізніше прийняв від них рушники, вишиті російськими візерунками. Зустрів-

шись також зі старими, що знаходилися на утриманні у богадільні, митрополит Платон пожертвував 100 рублів на користь товариства на потребу добродійних установ, що знаходилися під його піклуванням [27, с. 32].

Будучи проїздом у травні 1888 року у місті Вязьмі, митрополит Платон благословив і підтримав ініціативу громадян міста влаштувати богадільню для піклування про бідних старих, не здатних до праці, побажав найшвидшого здійснення цієї «добродійної справи». А пізніше у своєму листі до міського голови В'яземської старості Івана Семенова від 24 серпня 1888 року, митрополит Платон повідомив про свою пожертву на її потреби 100 рублів і свого фотографічного портрета «для розміщення його за бажанням Вашим у Вяземській суспільній богадільні на згадку про мене» [28, арк. 1], за що отримав подяку І. Семенова від імені всіх жителів Вязьми при листі від 6 вересня 1888 року [29, арк. 1].

Піклуючись про надання посильної допомоги богадільням, що знаходилися у інших єпархіях Росії, митрополит Платон опікувався подібними закладами, які діяли у межах Київської єпархії. Так, під час своїх відвідин богадільні, що знаходилася при Києво-Флорівському монастирі, митрополит Платон приділив увагу проживаючим у ній німеччинею і старим і пожертвував на потреби закладу 50 рублів [30, арк. 2].

Турбота митрополита Платона про потреби богаділень взагалі поширювалась і на окремих осіб. Так, клопочучись перед опікунами Санкт-Петербурзьких Градських богаділень про влаштування у богадільню, що знаходилася під заступництвом Його Імператорської Високості Государя спадкоємця Цесаревича Миколи Олександровича при Смольному монастирі, вдови колезького секретаря Марії Опекалової, митрополит Платон разом з начальником Києво-Лаврського у Санкт-Петербурзі подвір'я архімандритом Іаковом поручився перед конторою Санкт-Петербурзьких міських богаділень у тому, що влаштовуючи у «богодільню Цесаревича» пансіонерку, згідно з поданим проханням у напівкімнату, вони зобов'язувалися вносити наступну за утримання Опекалової платню без зволікання у часі кожного разу за місяць наперед, або ж узяти Опекалову назад на своє піклування [31, арк. 2].

У відповідь же на лист сина священника Чернігівської губернії селища Перелаз Григорія Ковальковського, хворого на ревматизм, що «позбавив його можливості ходити», який перебував при богадільні у Київському Богоугодному закладі протягом 4 років, що містив скарги на «відсутність засобів для поліпшення побуту свого на місці теперішнього перебування і доставки до рідних, що жили від Києва на відстані 450 верст» і прохання про матеріальну допомогу, митрополит Платон пожертвував 25 рублів з додаванням слів моральної підтримки [32, арк. 1].

Отже зазначимо, що благодійницька діяльність Київського митрополита Платона Городецького у царині допомоги добродійним товариствам та установам, чиєю метою було покращення становища нужденних мешканців як підпорядкованої йому Київської єпархії, так і тих, що проживали за її межами, шляхом надання як матеріальної, так і моральної допомоги, мала позитивні наслідки і стала прикладом для його наступників на Київській митрополичій кафедрі. Маємо надію, що наукові розвідки у цьому напрямку будуть продовжуватися й надалі, бо звернення до позитивного досвіду діяльності у сфері благодійництва непересічних особистостей минулого, представників вищого Православного духовництва, допоможе й духовним лідерам сьогодення усвідомити важливість власного внеску у покращення життя своєї пастви.

ЛІТЕРАТУРА

1. Снесарев Н. Донская епархия и 10-летнее управление ею епископом Платоном / Снесарев Н. – Новочеркасск, 1887. – 203 с.
2. Князев А. Управление высокопреосвященным Платоном (ныне митрополитом Киевским) Херсонской епархией 1877 – 1882 гг. / Князев А. – К., 1884. – 176 с.

3. Флоринский М.Н. Памяти Высокопреосвященнейшего Платона митрополита Киевского и Галицкого (октябрь 1 дня 1891 г.) / Флоринский М.Н. – М. : Университет. Тип., 1896. – 12 с.
4. Карасев М. Венок на могилу члена святейшего Синода Высокопреосвященнейшего Платона митрополита Киевского и Галицкого / Карасев М. – С-П. : Типография А.В. Орлова. – 1903. – 423 с.
5. Институт Рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (ІР НБУ імені В.І. Вернадського). – Ф. 174 (Платон Городецкий). – Оп. 2. – Спр. 1355. – 2 арк.
6. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 181. – 2 арк.
7. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 1368. – 2 арк.
8. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 1367. – 1 арк.
9. Экземплярский И. Беседа в день освящения храма в здании для убежища и училища слепых детей / И. Экземплярский // Киевские епархиальные ведомости. – 1883. – № 24. – С. 503-504.
10. Центральний державний історичний архів України, м.Київ. – Ф. 127. – Оп. 858. – Спр. 346 – 4 арк.
11. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 1415. – 1 арк.
12. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 1416. – 1 арк.
13. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 2042. – 1 арк.
14. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1406. – 1 арк.
15. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1407. – 1 арк.
16. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1359. – 1 арк.
17. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1361. – 1 арк.
18. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1410. – 2 арк.
19. ЦДІАК. – Ф. 192. – Оп. 1. – Спр. 146 – 35 арк.
20. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1401. – 2 арк.
21. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1385. – 2 арк.
22. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1421. – 2 арк. – 1 ед.
23. ЦДІАК України. – Ф. 192. – Оп. 854. – Спр. 103. – 25 арк.
24. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1163. – 2 арк.
25. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1422. – 1 арк.
26. Державний архів Київської області (ДАКО). – Ф. 2. – Оп. 24. – Спр. 58. – 75 арк.
27. Посещение Пскова Высокопреосвященнейшим Платоном митрополитом Киевским и Галицким (3 – 6 ноября 1884 г.). – Псков : Тип. Губернского правления. – 1885. – С. 32-33, 56.
28. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 242 – 1 арк.
29. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 243. – 1 арк.
30. ЦДІАК. – Ф. 127. – Оп. 798. – Спр. 382. – 3 арк. – 2 арк.
31. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 2. – Спр. 1509. – 1 арк.
32. ІР НБУ імені В.І. Вернадського. – Ф. 174. – Оп. 1. – Спр. 1548. – 3 арк.

Н.В. Баранова

Благотворительная деятельность Киевского митрополита Платона Городецкого в сфере помощи благотворительным товариществам и учреждениям

В данной статье впервые осуществлен комплексный анализ благотворительной деятельности Киевского митрополита Платона Городецкого на поприще оказания помощи обществам и организациям, цель которых заключалась в улучшении положения нуждающихся жителей как подведомственной Ему Киевской епархии, так и тех, кто проживал за ее пределами. Эта деятельность митрополита, направленная главным образом на оказание щедрой материальной помощи из личных средств, и моральная поддержка имели положительные результаты, закрепили за Высокопреосвященным Платоном звание одного из самых щедрых благотворителей своего времени и стали позитивным примером для духовных лидеров сегодняшнего дня.

N.V. Baranova

This article is devoted to charitable activity of the Kyiv metropolitan of the nineteenth century Platon Gorodetskyi. This activity was directed to the many-sided help for different societies and organization which acted at the Kyiv province and around, for example, Society of help to the poor people, Society of help to blind men, Society of help to soldiers and The shelters for orphans and old men. The charitable activity of the Kyiv metropolitan Platon Gorodetskyi has promoted to better these organizations' activity and has become an example for the spiritual leaders of the present time.

Стаття надійшла до редакції 03.06.2009.